

Evvelki gün Yedek Subay alayına merasimle sancak verilmisti. Resmimizde genç subayları sancaklarını aldıktan sonra demir admirlarla geçişlerini yaparken görüyorsunuz.

Atlantığı hâdisesiz geçen büyük bir gemi/kafilesi ile İrlandaya yeniden Ame- rikan kıtaları geldi!

Taşınan kıtalar içinde
Hususî talim gören
askerler var

Londra, 24 (A.A.) — Amerikanın doğu sahilinden şimdiye kadar gele-
bilen gemi/kafilelerinin hepsinden insan ve malzemece büyük olan bir gemi
kafilesi, Atlantik denizi hâdisesiz geçerek şimalî İrlanda'da bir limana
bugünlerde varmıştır. Taşınan kıtalar arasında bilhassa avcı pilotlarıyla
hususî surette talim terbiye gören kıtalar vardır.

Alman Propaganda Nazırı Göbels diyor ki:
**Çörçil Kremlinin elin-
de oyuncak oldu**
Diyep macerası bunun delilidir

Berlin, 24 (A.A.) — Stefanik
Almanya propaganda nazırı Dr.
Göbels, Volkischer Beobachter gazete-
sinde İngilterenin Moskova ittifakını
dan ne kazandığını incelemekte ve
İngilterenin uğradığı ağır askeri ka-
yıpları itibarının düşmesi yüzünden
denizlerdeki nüfuz ve kudretinin bir-
leşik Amerika'ya ve karadaki kuvve-
tine de Bolşeviklere terk etmek zorun-
lu kaldığını yazmaktadır.

Sovyetlerle yapılan ittifak nihayet
şimdiye kadar kendi yerine başka mi-
letleri birbirleriyle çarpıştıran İngil-
terinin ihtiyat kuvvetlerinin ve mül-
tin hayatını tehdit altına almış bu-
lunmaktadır.

Çörçilin kendi ve taraftarlarının
arzusu hilafına, Moskovanın zoru ile,
Diyep macerasına girişmesini kay-
deden nazır Çörçilin Moskova'ya ziy-
retinden sonra İngilterenin harbin
sevk ve idaresine ait bütün siyaseti
nin halen Sovyetlerin peşinde gitmek-
te olduğunu ilâve etmektedir.

Bu bakımdan Çörçil, Kremlinin e-
linde basit bir alet olmuş sayılabilir...
Nazır, bolşevizme el sürenin, Diyep
macerası ile de sabit olduğu üzere so-
nunda ölüme mahkûm kalacağına işa-
retle yazısını bitirmektedir.

Berat gecesı

İSTANBUL MUFTULUGUNDEN
27/ Ağustos /942 Perşembe günü
Şaban ayının on dördüne müsadif
olmakla önmüzdeki perşembe
günü akşamı (cuma gecesı) Leyleyi
berat olduğu ilân olunur.

Günün Manası

Ortaşark çember içine alınıyor?

Yazan: BİR MUHARRİR

DEMOKRASİLERİN Ortaşark
üzerindeki hassasiyetleri art-
tı. Mihver orduları Kafkasyada iler-
ledikçe, Irakta, İranda, Mısırdaki bazı
kımlıdamlar göze çarpıyor: Gene-
ral Ohneke ve erkânı harbiye reisi
değiştirildi; Irak başvekilî, memleket
hudutlarına vaki olacak bir mihver
taarruzunu silâhla karşılayacağını il-
lân etti. Şimdi de İngiliz harbiye
nazırlığı tarafından nesredilen resmî
bir tebliğ, İranla Irakın bundan böy-
le tek kumanda altında birleştirilmiş
olduklarını bildiriyor. Tebliğde göste-
rilen sebep, Almanların İran hudu-
dunda birkaç saatlik bir uçuş yolu
üstünde ve yakında bulunmuş olma-
larıdır. İranın da, Irakın da fevkalâ-
de ehemmiyetli bir duruma girdikleri
ilâve ediliyor. Ruzeveltin müsavirî Vil-
ki de Ortaşark memleketleriyle temas
için yola çıkmak üzeredir.

İngiliz nazırlarından Leytelton da,
yirmi gün kadar evvel, Romelin 50.60
gün içinde şimalî Afrikada büyük bir
taarruza -gececeğini söylemişti. Bu
tahmin de yanlış çıkmazsa - ki Ro-
melin ergeç bir taarruza geçmek is-
tiyeceğinden şüphe edilemez - mihverin
hem Süveyş, hem de Kafkasya istî-
kamesinden Ortaşarkı çemberlemek
istediğine dair aylarca evvel bu şü-
hunda yürütülmüş olduğumuz müteale-
ların esaslız olmadığı anlaşılır.

Bu mütealemler yalnız bizim şahsî
fikrimiz değildi. O zamanlar Mosko-
vadan gelen bir telgraf Sovyet sev-
kulecisi mütehassıslarının da böyle
düşündüklerini haber vermişti. Bu
mütehassıslar mihvercilerin Afrika-
dan ve cenubi Kasyadan taarruza ge-
rek Ortaşarkı iki taraftan kusatma
cıklarını söylemişlerdi. Tahminleri
doğru çıktı: Mihver evvelâ şimalî Af-
rikada taarruza geçti ve Elâlemeyn
küline kadar geldi; sonra Rusyanın
cenubundan taarruza geçerek Kafkas-
yanın müdafaa sistemi içine girdi.

İngilizler İran, Irak ve Suriyedeki
kuvvetlerinin büyük bir kısmını Mısı-
ra çekmişlerdi. Bunları tekrar eski
yerlerine getireseler Mısırın müdafaa-
sı zayıflar; getirmeseler Kafkasyanın
içinde ilerliyen mihver akınına dur-
durmak ümidi azalır. İngiliz harbiye
nazırlığı, daha şimdiden İran ve İra-
kın tehlikede olduğunu ilân ettiğine
göre Ortaşarkın müdafaaası için yerli
ahalinin yardımına da şiddetle ihtî-
yası olduğu anlaşılıyor. Vilkinin bura-
lara gelmesi, bazı hıfzırah memleke-
lerinin de yardımını temine çalışmak
içindir.

Ortaşarkın müdafaa hazırlıklarında
hermutat geç kalmıştır. Bununla
beraber demokrasilerin mihver akını-
nı durdurmak için mümkün olan her
şeyi yapacaklarına şüphe yoktur.

General Vilsen

Kafkasyada
ileriye
Almanlara karşı
**Iran ve
Irakta**
ingilizler
bir cephe
tutacaklar

İran - Irak komutanlığı
adı ile kurulan
Yeni ordu
komutanlığına
En iyi ingiliz
tabiyecilerinden
**General
Vilson**
getirildi

Londra, 24 (A.A.) — Harbiye nazır-
lığının bildirdiğine göre, İran - Irak
komutanlığı adıyla yeni bir müstak-
il ordu komutanlığı kurulması takarrür
etmiştir. İran - Irak ordusu başkomu-
tanlığına general Sir Henry Maitland
Vilson tayin olmuştur.

General Wilson, bu yılbaşında Bin-
gaziye doğru İngiliz seri ilerlemesi
esnasında İngiliz kuvvetlerine kuman-
da etmiş ve evvelce Yunanistandaki
harekâtı da idare etmiştir. Çörçil,
general Wilson hakkında "en iyi tabi-
yecilerimizden birisidir, tabirihi kul-
lanmıştır.

Röyterin askeri muhabiri, bu karar
ve bu tayin hakkında diyor ki:
İran ve Irak, Almanların bugün
uçakla İran hududuna bir saatlik
mesafede bulunması yüzünden gittik-
çe daha büyük ehemmiyet kesbet-
mektedir. Bu değişiklik orta şarkla
alakalı yeni tayinlerle ilgili gözük-
mektedir. Geçen sonkânuna kadar İ-
ran ve Irak, general Vavel'in Hindis-
tan komutanlığına tabi bulunuyordu.
Şan komutanlığına tabi bulunuyordu.
Şan komutanlığı ise orta şark başkomu-
tanlığına raptedilmişti.

İngilizlerin şimdi şarkta üç cephesi
vardır. Birisi Hindistanın doğusunda
Japonyaya karşı, diğeri orta şarkın
batısında Mısırdaki Almanlara karşı,
üçüncüsü de İranda ve Irakta Kaf-
kasyaya karşıdır.

Seyyal mahiyetli dolayısıyla İngiliz
hava kuvvetleri komutanlığında her-
hangî bir değişiklik yapılmamış bu-
lunmaktadır.

Sovyet tebliği

Moskova, 24 (A.A.) — Sovyet ögle
tebliği:

23 ağustos gecesı kuvvetlerimiz
Kletskaya cenup doğusu ile Kotelnj-
kovo doğusunda ve Piyatigorsk cenup
doğusu ile Krasnodar cenubunda düş-
manla çarpışmışlardır.

Cephenin başka kesimlerinde önem-
li hiçbir değişiklik olmamıştır.
(Şark cephesine ait diğer
haberler ikinci sayfa)

**Sinema
artistlerinden**
Duglas Ferbanks'ın
oğlu
**Diyep akının-
da butunmuş!**

Hollyvut, 24 (A.A.) — Tanınmış si-
nema artisti yedek bahriye teğmeni
Duglas Fairbanks Junr., Hollyvut'taki
dostlarına bir telgraf çekerek cephe
akınından salimen dönmüş olduğunu
bildirmiştir.

**Panamerikan müdafaa
komisyonu yarın toplanıyor**

Vaşington, 24 (A.A.) — Panameri-
kan müdafaa komisyonu, önmüzdeki
salı günü toplanacak ve Brezilyanın
harbe girmesiyle doğan vaziyeti tel-
kik edecektir.

**Alman uçakları
ingiltereye şiddetli
akınlara başladılar**

Derbi şehrinde büyük yangınlar çıktı

Berlin, 24 (A.A.) — Alman savaş
uçakları dün, DNE'nin askeri kay-
nakları bildirdiğine göre, gündüz ve

gece İngilterenin muhtelif yerlerinde
önemli askeri hedeflere harp ekono-
mist tesislerine taarruz etmişlerdir.

Derbi şehrinde yangın ve infilâk
bombaları atılmış ve çok geniş yan-
gınlara çıktığı görülmüştür.

Ipswich ve Great Yarmouth şehirle-
ri de Alman taarruzlarının hedefini
teğkil etmiştir.

Alman savaş uçakları dün silâhlı
keşif hareketleri yapmak üzere hava-
lanmışlar ve iyi neticelerle işlerine
dönmüşlerdir.
Düşman yalnız bazı müferit uç-
aklar yaparak batıda işgal altındaki
topraklar üzerinde ve kıyılarda gö-
rünümlü de derhal havalanan Alman
av filoları çarpışmaya meydan verme-
den İngiliz uçaklarını yoldan dön-
mek zorunda bırakmıştır.

Emdene hücum edildi

Londra, 24 (A.A.) — Dün, müfte-
fik uçakları şimal batı Almanya'da
Emden şehrine taarruz etmişlerdir.
Taarruz eden uçaklar iki Vellington
bomba uçagıdır. Bunlar bulutlar üs-
tünden bombalarını atmışlardır.

**Bir Alman
sanayicisi**
**Sütü sulp hâline
getirmeye
muvaffak oldu**

**Bu usulle komprime edilmiş
süt altı ay tazeliğini
muhafaza ediyor!**

Stokholm 24 (A.A.) — Berlingen ög-
renildiğine göre, Riyolli bir endüstri
adamı, sütü sulp hâline getirmek ve
küp halinde komprime yapmak usul-
ünün ihtiva etmektedir. Bu usulle
komprime edilmiş olan süt altı ay ta-
zeliğini muhafaza etmekte ve toz hâ-
lindeki süttün üç defa daha az yer
tutmaktadır.

Sahibi ve Umumî Nefriyat Müdürü
hakki tarik us
Basıldığı yer:
YAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi YAKIT Yurdu

24
AUGUSTOS 1942
PAZARTESİ

Numara: 1069 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu Akşam

**Sovyetler ve
Almanya ortasında
İngilterenin rolü**

Yazan: **SADRI ERTEM**

ÇÖRÇİLİN Moskova seyahatin-
den önce Rusya ile müttefik-
ler arasında açılacağı hakkında bazı
ararlı rivayetler doluyordu. Mihver
mahfillerinden süzen bu haberler Çör-
çil - Stalin konuşması ile kâfi derece-
de yalanlandı. Fakat bu yalanlanma
bugünkü harp şartları önünde yalnız
iki hükümet reisinin karşı karşıya
gelip konuşmalarından hasıl olmuş
bir netice değildir. Bilakis Avrupada,
ki menfaat ve ideolojik ziddiyetlerden
hasıl olan bir vaziyettir. İngiltere
Almanya ile bir anlaşmayı büyük
harp sonrasındanberi tecrübe etti.
Bu tecrübe Çemberlayın tarafından
Avrupa mukadderatının Almanya'ya
teslimine kadar devam etti. Bu anla-
şma zihniyeti 1939 harbinin hazırlayan
amiller arasında en mühimdir.

Gerçi İngiltere gibi büyük sermaye
esasına dayanan bir memleketçe ko-
münist ideolojisi de bir zıt cephe-
dir. Hatta bazı bakımlardan Almanya'dan
daha tehlikeli tehlike ediliyor. Sermaye,
dar bir memleket fasist ve nazi esası-
rını daima komünizme tercih eder.
Fakat Almanyanın İngiltere karşı-
sında temsil ettiği tezat yalnız ide-
olojik değildir. Aynı zamanda İngilte-
renin hayati menfaatlerine taaşuk e-
den bir ziddiyettir.

İngiliz imparatorluğunu yıkmak ve
rîne Alman hakimiyetini kurmaktır.
Bu noktadan Almanya ile İngiltere
ve Amerika arasındaki tezat daha
kuvvetli bir hal almaktadır. Vaziyet
bu şekli almış İngilterenin nüanslı
iki düşman ortasındaki vaziyeti di-
kate lâyük bir hal alır. Şüphesiz İn-
giltere ne müttefikliğini kendisinden
istigna gösterecek bir hale sokmak,
ne de düşmanını serbest bırakmak is-
ter.

İngilterenin Almanya ve Rusyaya
karşı takip ettiği politikanın esasını
bu nokta teşkil eder.
İngiltere Almanya'ya karşı ne dere-
ce düşman olacak, Rusyaya ne radde-
ce kadar dostluk gösterecek? Bu
günün ve yarının düşünülecek büyük
mesalelerinden biri muhakkak ki bu-
dur. İngiltere Hes'ın istediği sulhu
kabul etmedi. Bununla Avrupanın
şarkında Almanyanın hakimiyeti esa-
sına dayanan bir sülh nizamını iste-
mediğini sarahatle bildirdi.

Çemberlayın taraftar olduğu bu
vaziyet İngilterede tahakkuk ettiği
gün yapılan sülh ancak Almanyanın
İngiltereyi daha iyi hırpalayabilmesi
için bir hazırlama devresi, bir müte-
reke olacaktır. Bunu İngiltere gün-
geçtikçe daha iyi idrak etmektedir.
Rusyaya gelince, büyük kapitalist

**Bir kadının tren
tekerleği altında
bacığı kesildi**

Bugün Haydarpaşada fecî bir tren
kazası olmuştur.

Postane kurs öğretmenî Kadri'nin
Refikası 50 yaşlarında Sabiha, bugün
Erenköyüne gitmek için, henüz hare-
ket etmiş olan banlyo trenine atla-
mış fakat muvazenesini kaybederek
trenin tekerlekleri altına düşmüştür.
Sabiha'nın sol bacağı kesilmiş ve vü-
cudunun muhtelif yerleri yaralanmış-
tır. Yaralı Haydarpaşa nümune has-
tanesine kaldırılmıştır. Üsküdar müd-
deftummu muavinî İzzet tahkikata el
koymuştur.

bir memleketçe göre tehlikeli olmıya-
cak bir durumda bulunması lazımdır.
Bunun için Almanyanın mesgul etmiş
ve yarınki sülh devresinde kapital
memleketleri ile işbirliği yapmaya
mecebur olmalıdır. Bugünkü harp şart-
ları Rusyayı hergün biraz daha kapı-
tal memleketlerine muhtaç bir hale
sokmaktadır. Rusyada malzeme azal-
maktadır. Gıda maddeleri azalmakta-
dır. Sanayi muntakaları tahrip olun-
maktadır. Bütün bunların telâfisi bu-
gün kapitalist memleketlerden müm-
kün olmaktadır. Tahribat o kadar
büyüktür ki tahribatı telâfî için sülh
devresinde de işbirliğine meceburdur.
Nitekim İngilterenin Rusya ile akdet-
tiği yirmi senelik muahedede de ma-
nası da bu vaziyeti tebarüz ettirmek-
ti.

Kapital memleketlerinin yapacak-
ları yardımı karşılığı olarak Sovyetler
rejiminde olmasa bile minasebette
bulunduğu hükûmetlere intibak için
buzı bünye tedalliri yapmaya mecebur
olacağı da tasavvur edilebilir. Nite-
kim kapital memleketlerinin bütün
ümidî de buradadır. Bunun için İn-
giltere Sovyet Rusyayı Almanya'ya ter-
cih eder.

Mısırda gülünç bir mahkeme vak'ası ve arapçanın tamimi kanunu

Mısır gazeteleri, gülünç bir mahkeme vak'ası anlatıyorlar. Bir Mısır gazetesinin muhabirine elinesine tahsis ettiği yazıyı tercüme ederek naklediyorum:

"Hava pek sıcak. Mahkeme salonunda pek az insan var. Kapıdaki mahkeme çavuşu (yani mübaşir) da mah. geniş bir mendil elindeki terleri siliyor. Maznun yerinde, pek garip şekilde giyilmiş bir dekinali var. Şikâyetçi yerinde de, genççe, tam "kıs kıy bey", kalıtında, sakallı esmer bir şey oturuyor.

Reis: — "Dosyayı teftik ettikten sonra, — isminiz, Şeyh Mohammed Bargut ve Handaka çiftçilerinden de. Şil mi?

Şeyh: — Efendim...

Reis: — Hiç mahkûm olmadınız mı? Üç çocuğunuz var, öyle mi? Bu yük oğlunuz adıyla kâtip, kızınız da intihap dâfenizin mebusa ile evli. değil mi?

Şeyh Bargut, hâkîmin sözünü kese, rek:

— Küçük kızım mektebe gidiyor. Karım da beş sene evvel öldü.

Reis: — Siz, burada hazır bulunan maznunun aleyhinde dava itame etmişsiniz. Bu adam, siz uyurken para çantanızı çalmış ve çantanızı da...

Şeyh: — 25 lira, kırk kuruş kâğıt para ve 3 kuruşluk nikel para. Özde.

Reis: — Çizdiniz uyurken çalmadığını söylüyorsunuz.

Şeyh Bargut'un avukatı — Şeyh, trenden inince bu... (tereddütle) genç

le karışmış. Delikanlı, ona, iyi bir otel bildiğini söylemiş. Bu otel, tam paytaht adamların oturabileceği bir yermiş. Dindar bir adam olan Şeyh de inanmış ve delikanlıyı talip etmiş ve tuzakla düşürmüştü.

Maznun: — (kızarak) — Yanlış, Dindar adamınız, kendisine otel tek.

Reis: — Siz, kendisine, genç bir kadın tanıdığınızı söylemişsiniz.

Maznun: — Evet...

Şeyh Bargut: — Genç kadın mı? yalan! O bana bir Şar Kasiyye (yani Çerkes kadını) tanıdığını söyledi. Bu aynı şey değildir. Oraya dair ne taht hatırlarım var! Bu delikanlı "Çerkes kadını", deyince, belki eskî İstanbul ağızlarından biridir, diye görmek istedi.

Reis: — Susunuz. Avukat devam ediniz!

Avukat: — Mütekkilim, delikanlının arkasına düşmüş. Otele gelinece, delikanlı, ona: — Soyunuz ve istira. hat ediniz, demiş.

Şeyh Bargut: — "Avukatı taklit ederek, — Bana, soyun ve kadınıla karışmaya layık bir halde bulun, dedi, Ben, banyo ettim, yeni elbiseler giydim ve bekledim.

Avukat: — Mütekkilim, böyle beklerken gevşemiş ve derin bir uykuya dalmış. İşte o zaman bu... (gene tereddütle) delikanlı, yavaşça odaya girmiş, ve şeyhin kebesinden cüzda nını asırmış ve sıvırmış; fakat bir şeyler cereyan ettikten şüphelenmiş o. lan kapıyı, ki burada hazır, delikanlıyı yakalamış. (Avukat, birden bir sesini yükselterek) — Reis efendi! herhase ibret olacak bir ceza vermenizi talep ederim.

Maznun: — (Telâşsızca): — Ben, efendinin cüzdanını, hanıma göstermek, onu alıp getirmek için aldım.

Şeyh: — (Hiddetli bir tavırla delikanlıya döner): — Bunu bana söyle, yemez miydin? Hafifçe omuzunu dürterek, beni uyandırmasın, "Ya Şeyh! bana, gidip gelme taksi parası ver!", diyemez miydin. Sana bu parayı vermiyeceğimi mi zannedyordun, ey utanmaz! Hayır, efendi, hırsızlığı ter. cih etti. Efendi, bir yanlısı, ne bu yük günah!

Salonda bulunanlar güldüler. Maznunun avukatı, büyük bir cerbeze ile müdafaaaya girişti. Bu talâkate rağmen mahkeme, "Çerkes kadını, vaa. deden maznunun, temyizsiz iki ay hapse mahkûm etti. Sonra reis, Şeyh Bargut'a hitaben: "Bundan böyle daha ihtiyatlı hareket ediniz. Bugün, Mısırda, o otuz sene evvelki âlemler, o çerkes kadınları, timsahlar ve ceylanlar kadar enderleşti ve birer hayal oldu.", dedi.

Şeyh Bargut, teşekkür ettikten sonra çekildi. Öyle tren ile "Handaka", ya döndü.

Bolivya hariciye nazırı istifa etti

Vişi, 24 (A.A.) — Bolivya hariciye nazırı istifa etmiştir. Sebeb gösterilmemektedir.

"Ben nerede idin?"

"Biraz civarı teftik ettim. Zannedildiğinden çok daha güzeldim. Şarka doğru sıra ile ormanlar var. Bir de selâleye rastladım. Balık tutmak için mükemmel fırsatlar buldum..."

Arkadaşına şahit olduğum nahos sahneyi anlatım. Alâka ile kulak ka. barıcağını tahmin etmiştim. Meğer yanlışım. Çoktuğu çıkardı ve sinir. lendi! Bir lûkaydı! İle: "Akşam ye. meği için hazırlık yapmalıyım", dedi.

Saatime baktım. Elbise değiştirmeye zamanı gelmişti. Odama çekildim. Gene acayip bir heyecan hissetmeye başladım. Yalnızlıktan hoşlanan bir insan olmadığım halde, hayatında ilk defa sahneye çıkan bir artist gibi ür. periyordum.

Derinden gelen sesler satıyordu. Bir den doldurdu: Akşam yemeğini haber veren gong sesleri. Kulaklarım zırmı. sırlan bu seslerle bir nahosluk, asa. bu lûkaydan bir tannanîyet vardı. Meğer bu seslerde ne kadar çok e. hemmiyet kazaanmış.

Karidora çıktığım esnada usak Ro. ber de bizi yemeğe davet etmek için merdivenleri çalıyordu, sırında sır.

Uruguay mihver devletlerine harp ilan etmiş değil!

Vişi, 24 (A.A.) — Montevideodan alınan bir habere göre, Uruguay har. riciye nazırı Uruguayın mihver dev. letleri ile harp halinde bulunduğuna dair haberleri resmen tektip etmiş. tir.

Hindistanda yeni kargaşalıklar

Bombay, 24 (A.A.) — Madras'ta nesredilen bir tebliğ, cumartesi: günü burada iki yerde kargaşalıklar çıkartmış bildirmektedir. Bir yerde polis, halkı dağıtmak için ateş açmak zorunda kalmıştır.

Kırıps dedi ki: Biz Hindistandan gidersek

Müttefikler cephesinde büyük bir rahne açılacaktır

Londra, 24 (A.A.) — Sir Stafford Kırıps Newyork Taymis gazetesinde neşrettiği bir makedede Hindistanın bugünkü vaziyetini izah ediyor ve diyor ki:

"İngilizler Hindistandan giderlerse memleket kanunsuz ve hükûmetsiz kalacak, bu vaziyet anarşi doğuracak, Japonların istahını arttıracak, Avr. palımar hayatını tehlikeye koyacak, müttefikler cephesinde büyük bir rah. ne açılacaktır. Gandin'in mücadelesi düşmanın cesaretini arttırmıştır."

Sir Kırıps, makalesine devamla, Hind istiklâl meselesinin harbden sonra düşünüleceğini, politik devresin de bugünkü anayasanın meriyette ka. lacığını ilâve ediyor.

Dumlupınar Yunanistana gitti

Kızıl tarafından Yunanistana gönderilen yardım esyasını Pireye götürmek üzere kiralanmış Dumlupınar vapurunu, Yunanlardan hareket ettirmiş. Vapur, bu sefer de iki bin ton kadar gıda maddesi götürmektedir.

Kartalda bir ceset bulundu

Bundan bir ay evvel Kartalda Ali isminde birisi kaybolmuştu. Alinin cesedi, dün çamurluk bayırında bulunmuştur. Yapılan ilk tahkikatta Alinin hastalıklı bir adam olduğu anlaşılmıştır. Maama. fih tahkikata devam edilmektedir.

Bir, iki nokta

Muhtekirleri falakaya yatırsak acaba nasıl olur?

İHTİKARLA mücadele ve muhtekirleri cezalandırma keyfi. yeti incelenmekte olan günlük mese. lelerin başında yer aldı. İhtikâr ön. lemek için ne yapılmalı? Muhtekiri asmalı mı, asmamalı mı? Bugünkü cezaların uslandırıcı mahiyette olma. dıklarında birçok kimseler hemfikir. İdam isteği karşısında cephe alanlar bu cezadan çok şiddetli olduğunu il. riye sürüyorlar. Berikiler ise binlerce kişinin parasını çalan muhtekirin bir katilden daha büyük suç işlediğini, asıl bu gibilerin asılması lâzımgeldi. ğini söylüyorlar. Muhakkak olan bir şey varsa muhtekirlerin bugünkü ce. zaları az buldukları, uslanacakları yerde işi aştıklarıdır.

Günlerce evvel üçüncü tüccar. ları kontrol etmeleri esası ortaya at. lildi. Bu şekilde herhangi bir tüccar diğerine gizli deposunu, ihtikâr yap. tığını alâkadar makama ihbar ede. cekti. Aradan günler geçti, hiçbir tüccar diğerini, hiçbir esnaf komşusu. nu ihbar etmedi. Demek ki tüccar ve esnaflara göre fiyatlar normal, ihtikâr yok, ortaklık sülûmü. Piya. sayı böyle görünürün nasıl can yak. tıkları hakikatı de ortada dırdı. yor. Buna mı onların görüşlerine mi inanalım!

İdamın ağır, bugünkü cezaların da hafif olması karşısında acaba her za. man dilimden düşürmediğimiz bir darbimesale basırsak? Dayak cen. neften çıkmıştır. Eskiden dedelerim. zin muhtekirler hakkında tatbik et. tikleri dayanın ne kadar terbiyetkâr olduğuna dair birçok tarihi vesikalar meydana durmaktadır. Bunları bir gözden geçirip aynen tatbik etmek a. caba bugünün muhtekirleri üzerinde müessir olmaz mı?

İki yüz elli gram peynirde beş ku. ruş fazla alan bakkala 50, 15 liralık ayakkabıda 3.4 lira fazla alan kundu. raorya 100, birkaç yüz liralık alış ve. rişte daha çok ihtikâr yapan tacir 150.200 sapa vurulsa eminim ki canı yananlar böyle sapa altına yatma. can acırtmanın nasıl olduğu hakkında sarılı bir fikir edinebilecekler ve mu. kayese yapabileceklerdir.

Suçunun tekrarründe sapa ade. dinin artırılması muhtekir malının alâmlenmasında meydana perakende suret ile halka satılması belki muhte. kirleri yola getirecektir. Yoksa bir. rin kontrol, bir hafta, on beş gün dükkânını sed, birkaç ay hapis uslan. dırıcı bir çare değildir.

Mademki idamın ağır, bugünkü ce. zaları hafif buluyoruz o takdirde: Tekdir ile uslanmayanın hakkı kötektir.

Der, bir de bunu tecrübe ederiz. Yekta Ragıp ÖNEN

Şark cephesinde

Londra, 24 (A.A.) — Rus cephe. sinden gelen haberlere göre A. manlar dün Stalingrad'ın garbinde Don nehrini yeni bir kuvvetle geç. meğe muvaffak olmuşlardır. Rus. lar, düşman asker ve tanklarını taretmeğe ve köprü başlarını tah. ribe çalışıyorlar. Hayatlı ehemmi. yeti haiz olan bu geçişle son dere. ce şiddetli savaşlar cereyan etmek. tedir. Bu sabah Rusyadan gelen en mühim haber budur.

Dün gece yarısı Moskovada neş. redilen resmi tebliğde şöyle denil. mektedir:

"23 ağustosta kuvvetlerimiz, Kleitskayanın cennub şarkisinde, Kotelnikovonun şimali garbisinde, Piyatigorsk'un cennub garbisinde ve Krasnodar'ın cennubunda düşman a. carpışmışlardır. Cephenin diğer kesimlerinde maddi değişiklik yok. tur."

Sovyet ek tebliğinde bu muhare. beler hakkında şu tafsilat verilme. ktir: Don dirseğinde Ruslar mev. zilerini düzeltmişlerdir. Fakat bu çevrede bir kesimde düşman tank ve piyade kuvvetlerini Don ne. rinden geçirmeye muvaffak oldu. ğundan misli görülmemiş şiddette muharebeler cereyan etmektedir.

Kotelnikovonun şimali garbisin. de Almanlar dehşetli ziyat pahası. na ilerlemişlerdir. Bu kesimde de devamlı muharebeler olmaktadır.

Londra radyosunun Rus cephe. sinden bulunan muhabiri, şu malû. matı bildirmektedir: Almanlar, her gece, takviye kuvvetleri getirmek. le ve her gün yeni hücumlar yap. maktadır. Düşman bir kesimde Sovyet hatlarında bir gedik açma. ğa muvaffak olmuştur. Ruslar, mu. kabil taarruzlarla bu gedik kapa. pamağa çalıştıklarından kanlı bo. ğuşmalar cereyan etmektedir.

Stepte müthiş bir yangın hüküm sürmektedir. Patlayan mermiler ve mayınların çıkardığı yangın Step. i bir alev deryasına çevirmişlerdir. Bu alev deryası arasında Ruslar Ruslar, Krasnodar'ın cennubunda ve Piyatigorsk'un cennub şark. sinden müdafaa savaşları yapıyor. lar. Son hafta zarfında 347 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. Rusla. rın kaybı 194 tayyaredir.

RUSLAR ARAZI KAYBETMİŞLER

Vişi, 24 (A.A.) — Bir Londra haberine göre, Ruslar Piyatigorsk ve Grozny arasında arazi terket. mişlerdir.

KALACTA 12,800 RUS ESİR ALINDI

Vişi, 24 (A.A.) — Kalaç Kesim. inde cereyan eden muharebeler ha. kında Berlinden şu tafsilat alın. maktadır.

Alman kuvvetleri burada 12.000 e. şir almışlardır. Alman uçakları 47

EN SON DAKİKA

Küçük İlanlar Kuponu

(Bu kupona eklenerek gönderilme. li arama ve iş verne ilanları En Son Dakikada parasız neşredilecektir. İ. lanların gazetedeki görüldüğü şek. lde olmasına dikkat edilmelidir. Evla. ne teklifi gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarıf adresle. rini bildirmeleri lâzımdır.

İş ve işçi artıyanlar:

• Yüksek İktisat ve Ticaret mek. tebine devam eden riyaziye ve in. gilizcesi kuvvetli bir genç tatilde bütün gün ve ders senesi içinde öğleden sonraları herhangi bir mües. sesede çalışmak veya istenilen vere. gitmek suretiyle İngilizce ve riyaz. ziye dersi vermek istemektedir. (OR - BAY) remzine müracaat.

Aldırma:

Aşağıda remizleri yanlış olan s. kuyucularımızın namılarına gelen mektupları idarehanemizden (pazar. ları haric) hergün sabahın öğleye kadar ve saat 17 den sonra aldırma. lar.

(A.E. No. 5) (A.21) (A.G.) (B.F.) (Deger) (Dokumacı) (Degirmen) (Emekli subay) (E. 25 N.) (En.N.S.) (F.D.K.) (H. 450) (I.S. Serbest) (ING) (324 I.N.) (I.D. 26) (Karcin) (Lale 11) (M.E. 49) (M. 16) (N.B.) (Negen) (N.C.D.) (Ok) (R.H. 1) (Türkân) (Ümit) (Yuvam ve Eğin) (11 Z.U.)

tank ve 60 uçak tahrip etmiştir. Ka. ra kuvvetleri ise 80 tankı işe yara. maz bir hale getirmiştir.

KAFKAS MUHAREBELERİ

ETRAFINDA

Berlin, 24 (A.A.) — Doğu cephesi. nin muhtelif kesimlerinde muharebe. ler çok şiddetli olmuştur. Bu hal. doğu cephesinin be ryerinde cereyan etmiştir. Fakat başlıca alâka cenup cephesinde toplanmaktadır. Almanlar arazinin güçlüklerine rağmen her gün Rusları biraz daha geri atmaktadır. Kafkasya - Volga cephesinde harbin katli neticelerinden biri hamırlıyor. Ruslar, Almanları durdurmak için il. mişlerce çalışıyorlar. Artık plân mu. cibince gerilemelerden bahsedilmez olmuştur. Rusların bu mukavemeti, Alman kuvvetlerini Anazre, Tuapse ve Novrosiskî limanlarına yaklaştırmak. tan menetmeğe matuftur. Fakat şid. detli sıcaklar, yağmurlar, dağlık ara. zı, mainler, Almanlar ve müttefikin kuvvetlerinin ilerlemesine mani ola. maktadır. Nitekim Alman ve Ro. men kuvvetleri Kucanskaya ve Luis. kaya şehirlerini zaptetmişler ve aga. ğı Kubanda da 25 kilometre daha iler. lemşlerdir. Dağ kıtaları, arkadaş ge. len kuvvetlere yol açıyor. Alman tay. yareleri, Rus malzemesi ve askerle. tikanmış yolları ve limanları müte. madyen bombalıyorlar.

Gemiler arasında büyük zararlar i. ka edilmiştir. Yukarda ismi geçen üç limanda ve diğer limanlarda dı. ş. manın 1 torpidosu, 2 sahil gemisi, 2 nakliye gemisi, 16 bin ton tutarında 12 ticaret vapuru batırılmış, sekiz torpido, 13 nakliye ve petrol vapuru da hasara uğratılmıştır.

ALMAN TAYYARELERİNİN FAALİYETİ

Berlin, 24 (A.A.) — D.N.B. nin as. kerî kaynağın öğrendiğine göre, Alman savaş ve tahrip uçakları dün de Kafkas cephesinde geri hatlar. lardaki beklemeye vaziyetinde bulunan düşman gruplarla ve Maykop çevre. lerindeki Sovyet ağır kollarına ve as. ker topluluklarına bomba ile taarruz etmişlerdir.

Stalingrad cephesinde mühim sa. vaş ve pike uçak teşkülleri her çap. tan bombalar atmak suret ile düma. nın geri hatlardaki muvasala ve mü. nakale yollarına taarruz etmişlerdir. Bu taarruzlar sırasında birçok düş. man tankları toplar ve traktörler ve asker ve mühimmat yüklü takri. ben 200 kadar kamyonla bir çok harp malzemesi tahrip olmuştur.

Başka savaş uçak teşkülleri de Sta. lingrada ulaştıran müteaddit demir. yol boylarındaki hedeflere taarruz et. mişlerdir. Son alman haberlere göre şimdiye kadar bombalarla altı tren ve birçok lokomotifler tahrip edilmiş ve bir zırlık tren tutuşturulmuştur.

Diyeş başkınında 13 İngiliz kurnay subayı esir düştü

Vişi, 24 (A.A.) — Berlinden s. lman bir habere göre, Diyeş baskı. nı esnasında elde edilen esirler a. rasında 13 kurnay subayı bulun. maktadır. Bu da bu hareketin bir keşif hareketi olmadığını isbat et. mektedir.

Londra, 24 (A.A.) — Avrupa hareket sahası sefi, tün general

İcart ve Rouen hareketini idare etmiş olan hava filo reisi Arma. strong "gülmüş yıldızt" madalyası ile taktik edilmiştir.

NE VAR YOK

Birleşik devletler Amerika- sında bir hadise silsilesi

Birleşik devletler Amerikası ga. zeteleri, Yova eyaleti dahilinde bulunan Karlon kasabası civarında, birbirini teftik eden garip hâ. diselerden bahsettiler.

Bir marşandiz trenine bağlan. mıştisiyen bir lokomotifte bir in. flik husule gelmiş, makinisti yere fırlatmış, sonra o kadar sür'atle yol almaya başlamış ki, gidip mar. şandiz trenine çarpmış ve bu çarp. şın şiddetinde geriye gitmiye başlamış.

"Makinistiz tren, bu defa, diğer bir vagon kafilesine çarpmış, ona. da, gittikçe artan bir sür'atle gö. çümüye başlamış. Vagonlar, bir dökme yerine gelince, raydan çı. kmışlar ve tam o sırada, yandaki limanın gelen bir yolcu treninin ö. rüne devrilmişler. Bu yüzden, yol. cu treni de yoldan çıkmış ve dev. rilmiş. Lokomotifin makinistleri polikardan yirmi beş ağır yara. lı olmuş.

Amerikalılar, bu mahkûmîziz lo. komotifin, bir garip hareketlerinin sebebi araştırıyorlar; fakat bu. lıyemiyorlar.

İzdivaç balonu

İngilizlerin, Kenar bir kasaba. sında oturan bir ana müteessir bu. lıyormuş; çünkü yirmi beş ya. şın gelen büyük kız, bir koca bur. lop da evlenememiş.

Bu kızın büyük kız ise, mektebe gi. çirmiş. Annesinin teessürüne, abasının bedhahlığına dayanma. mış. Bir gün kimsese söylemeden "Bana ablanı evlenmek ister? O. çok güzeldir. Çok çalışkandır ve i. şli sebatlıdır. Yalnız evlen. çkime. siniz, sokaklarda, döfösmasını ser. meyiği için hoca bulamamıştır. O. nun Keenası masraf edeceğine şü. phe yökür, diye bir kâğıt yazmış. Bunu çocuk balonlarından birine bağlamış ve balonu havaya bırak. mış.

Bu balon balonu sürükleye sürük. leye deniz kenarına gümüşmüş ve bir vapurun içine düşmüştü.

Balonla kâğıdı bulan gemiciler, kapana kilitmişler Kâğıda evle. rinin adresi de var.

Kâğıtan, beklenmiş Düşünmüş, ta. şınmış ve bu tesadüfı hayra yor. mış ve bir gün, kızın evine gitmiş ve kızdan hoşlanmış. Birkaç temas. iki taraflı bir aşk husule getirmiş ve evlenmişler.

İşte, bir kızımızın saf bir har. beti, böyle tali bir netice vermiş. sının abone kartında, bir hesap pus. tası, bir şifre kredi bankasına ait bo. na da vardı.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Semti	Mahalles	Sokağı	No.	Cinsi	Ayığı Lira K.
Beşiktaş	Dikilitaş	Çamlırtı	6	Dükkan	3.00
Kasmpaşa	Bedrettin	Havuz kapısı	15/8	Baraka	6.50
"	"	"	7	Dükkan	7.00
"	"	"	4	"	7.00
"	"	"	41	300 arşın müreff. arsa	18.00
Kasmpaşa	Kasmpaşa	Çamlıkebir	8, 10/22, 8/10, 6	Ev ve dükkan (1/3 hisse)	3.50
Beyoğlu	Baibül	Serdar Ömer	56	Dükkan	18.00
Beşiktaş	Dikilitaş	Çamlırtı	4	Dükkan	2.50
İstinye	Kürkçü bağı	Çayır	10, 11, 12, 15, 16, 17	4 ktra tarla	senevi 50.00
Kasmpaşa	Havuz kapısı	Havuzkapısı	4	Dükkan	7.00
"	Bedrettin	"	8	Baraka	6.50
Ortaköy	Ortaköy	Eski bahçe	22	Hamam odaları	8.00
"	"	Vapur iskelesi	36	Dükkan	3.00
Hasköy	Keçeçi piri	Okmeydanı	106	Bahçe ve baraka	1.50
Kasmpaşa	Gazî Husan paşa	Kayık iskelesi	41	50 zira müreff. arsa	12.50
Beşiktaş	Sinanpaşa	Şair Nedim	16	Dükkan	6.00
Kasmpaşa	Çamlıkebir	Tayyarefendi	1	Ahr	6.00

Yukarda yazılı gayrimenkullerin 31.5.943 günü sonuna kadar kirayaverilmeleri beş gün müddetle temin edilmiştir. İstekilerin tale günlü olan 29.8.942 günü saat 10 da Beyoğlu vakıflar müdürlüğü akarat kalemine mür. aatları, (9133)

KARA ELMAS

6 İngilizceden çeviren: VEHIP TAYLAN

malı, parlak düğmeli resmi elbisesini taşıyordu.

Gene istasyonda olduğu gibi beni garip bir tarzda süzdü. Onu takip ederek kocaman avizelerle aydınlatılan kurunvüsta muazzam bir salona ru. dik.

Albay bizi merdivenin eşliğinde kar. şladı. Kadınlı erkekli kalabalık bir gruba takdim edildi. Bayanlar ara. sında albaym üç kıızı ve kâtibesi bu. lunuyordu.

İsim hususunda hafızam biraz za. yıftı. Herhangi bir isim on kere işit. meliyim ki aklımda tutabiliydim. Her nedense, Tımmis ismi zihnimde hemen yer edindi. Buna sebep, belki albaym kâtibesinin, kendisine takdim edildi. ğim vakit hafifçe kızmış olması, belki de salonda bulunan bayanlar arasında bana en cazip ve en sempa. tlik görüneni oluyordu.

Sofrada on dört kişiydi. Albay,

yetin noksanlığını gizlemeye matuf bir hareket seadım.

Bütün bu insanlar bana oynayan tüklaer hissin veriyordu. Başlarında onları kendi nezarsına göre idare eden bir çet var mıydı?

Şahımların çehrelerine ifadelerini okumaya çalıştım. Bazılarında öyle haller sezdim ki, bunlardan zoraki bazı vazifelere katlandıklarını anla. dım. Ev sahibesinin yerini isgal eden mis Marşant - albaym refikası ölmüş olacaktı. - hiç söze karışmıyordı. Fa. kâ. gözlerinde mücadeleci bir parıldı vardı ve bir defasında Viktoryanın onunla gözgöze gelince, başını ötüne eğdiğini farkettim.

Masanın baş tarafında oturan al. bay, gayet sönük geçen sofrta sohe. tini canlandırmak için elinden geleni yapıyordu. Birden mükâleme hic bek. lenilmedi, enteresan bir mecraya döktüldü.

Albay Edlston ansızın ablak geherli kocaman kulakları ve etvarı ile daha ziyade bir sirk palyaçosunu andıran damadı mister Sperke hitap ederek sordu: "Tegin nasıl olduğunı tahkik ettiğin mi?"

(Devamı var)